

GLASNIK

PROSINAC 2024. GODINE, ZADAR

GODINA XII
BROJ 12

UTI Zadar

SADRŽAJ

Međunarodni dan osoba s invaliditetom 2023	4
Skupština	5
Izlet članova UTI-ZADAR	6
Nacionalni dan cerebralne paralize	8
Svjetski dan cerebralne paralize	9
Nacionalni dan osoba s neuromuskularnim bolestima	10
Međunarodni dan svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji	11
Dani otvorenih vrata udruga	12
Kampanja "Želiš li se mijenjati za mjesto"	14
Akcija pregleda Europske parkirališne karte	14
Projekt „Unaprjeđenje sustava korištenja prava osoba s invaliditetom u području mobilnosti“	15
Konferencija o pristupačnom turizmu -TURBO-turizam bez ograničenja	15
Europski tjedan mobilnosti	16
Strategija zapošljavanja osoba s invaliditetom	17
Poticaji i benefiti zapošljavanja osoba s invaliditetom	18
Centar za pružanje usluga u zajednici Zemunik	18
Regionalne radionice udruga osoba s invaliditetom	19
Proslava rođendana DV Latica i Svjetskog dana osoba s Down sindromom	20
MS ĐIR	20
Humanitarni plivački maraton Rab	21
Međunarodni dan bijelog štapa	21
Stvaralaštvo i postignuća članova UTI-ZADAR	22
Posjet članovima UTI-ZADAR	23
Klub Aktiv Zadar	24
Prijateljski turnir u šahu	25
Dan sjećanja na žrtve domovinskog rata, Vukovara i Škabrnje	26

Riječ urednika

Dragi naši čitatelji,

Još jedna godina je na odlasku. Kao i dosadašnjih godina pripremili smo za vas jedan mali mozaik događanja kroz proteklu godinu uokviren u sklopu 12. izdanja Glasnika. Događanja i promjena u svijetu osoba s invaliditetom je bilo dosta u ovoj godini što na lokalnoj što na nacionalnoj razini. Nastojali smo Vam približiti neke od njih. Kao i uvijek naš mali tim Vam stoji na raspolaganju u slučaju da imate pitanja i nedoumica ili pak trebate društvo i suosjećanje. U svoje ime i u ime vodstva udruge želim Vam čestitati Međunarodni dan osoba s invaliditetom te poželjeti Sretan i blagoslovljen Božić i Novu godinu.

Svečano obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom

Prošle godine smo svečano obilježili Međunarodni dan osoba s invaliditetom u sklopu ŠC Višnjik, 01. prosinca 2023. godine, a svojom prisutnošću su nas počastili naši dragi članovi, predstavnici i članovi sestrinskih udruga i ustanova te predstavnici Grada Zadra, Zadarske županije, Policijske uprave zadarske, Liburnije d.o.o., Sveučilišta u Zadru, te Zadarske nadbiskupije. Proslavu su, tradicionalno, uljepšale fotografije učenika Srednjoškolskog đačkog doma Zadar te prisustvo dječice iz DV Latica. U sklopu svečanog programa dodijeljene su Zahvalnice za ljubaznost, potporu i pruženu stručnu i nesebičnu pomoć osobama s invaliditetom, gospodinu Nebojši Marinkoviću te Pohvalnica za izniman uspjeh na nacionalnim, europskim i sv-

jetskim ornitološkim natjecanjima gospodinu Enveru Alidžanoviću. Ujedno je predstavljeno i jedanasto izdanje Glasnika. Uz predsjednika Udruge, prisutnima su se obratili i Pročelnik Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo, gospodin Mario Pešut, Pročelnik Upravnog odjela za hrvatske branitelje, udruge demografiju i socijalnu politiku, gospodin Josip Vidov, Načelnik policijske uprave zadarske, gospodin Anton Dražina te u ime Zadarske nadbiskupije don Mladen Protić. Srednjoškolski đački dom Zadar nas je i ove godine počastio poklonom, slikom Emanuela Barešića Nagličića. Također smo dijelili bijele vrpce i letke u znak podrške nenasilju nad ženama i djevojčicama.

Održana Redovna Skupština Udruge tjelesnih Invalida Zadarske županije Zadar

Dana 08. svibnja 2024. godine održana je redovna Skupština Udruge tjelesnih Invalida Zadarske županije Zadar.

Uz 37 skupštinaru, Skupštini su nazočili predstavnici Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, Pročelnik Mladen Klanac, gospodin Mario Pešut, te gospođa Nada Gauta. U ime Zadarske Županije Skupštini je prisustvovao Pročelnik Upravnog odjela za hrvatske branitelje, udruge, demografiju i socijalnu politiku, gospodin Josip Vidov.

U svom obraćanju skupštinarima, gospodin Josip Vidov je istaknuo da su Udruga i Županija uvijek dobro surađivale i da će se ta suradnja nastaviti i u budućnosti. Prisutnima se potom obratio i novi Pročelnik Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, gospodin Mladen Klanac koji se u svom obraćanju osvrnuo na problematiku uređenja i održavanja plaže za OSI na

Vitrenjaku. Također je istaknuo kako će Udruzi uvijek biti otvorena vrata glede razgovora o konkretnim problemima. Prisutnima se obratila i Ravnateljica DV Latica, gospođa Anita Rudić koja je istaknula da je Latica potekla iz Udruge i da je suradnja i međusobna podrška Udruge i Latice uvijek prisutna.

Nazočni skupštinaru su prihvatili podnesena Izvješća, kao i Plan i program rada za 2024. godinu. Također su prihvaćene predložene izmjene u visini iznosa godišnje članarine (4,00 eura djeca, 8,00 eura redovni članovi, 12,00 eura pomažući članovi) koje će stupiti na snagu 01. siječnja 2025. godine.

Predsjednik je iznio detalje vezano za ovogodišnji izlet članova Udruge u Trogir. Također je pozvao prisutne da se jave tajništvu ukoliko su zainteresirani za sudjelovanje u sportskim sekcijama (boćanje, šah, pika-do, plivanje itd.) kreativnim radionicama i drugima aktivnostima Udruge.

Izlet članova Zadarske županije

Ove godine odlučili smo se posjetiti Trogir, a družili smo se i s našim dragim domaćinima Udrugom tjelesnih invalida TOMS.

Udruga tjelesnih invalida Zadar 25. svibnja 2024.

5. SVIBANJ, NACIONALNI DAN OSOBA S CEREBRALNOM PARALIZOM

U druga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je uoči Nacionalnog dana osoba s cerebralnom paralizom organizirala konferenciju za novinare. U nastavku možete pročitati nešto više o temi o kojoj se govorilo na konferenciji.

Cerebralna paraliza se može definirati kao grupa poremećaja pokreta i položaja uzrokovana defektom ili oštećenjem nezrelog mozga. Pojam „cerebralna“ odnosi se na mozak dok se pojam „paraliza“ odnosi na poremećaj pokreta i položaja.

Osim oštećenja pokreta i položaja, dijete sa cerebralnom paralizom može imati i druga stanja koja ometaju rast i učenje. Riječ je o mentalnoj retardaciji, konvulzijama, problemima s vidom, oštećenju sluha, govornim poremećajima, problemima s učenjem,

poremećajima pažnje i hiperaktivnosti.

S obzirom da se cerebralna paraliza očituje na različite načine, odnosno ne postoje dva ista slučaja, dvoje djece s potpuno istim simptomima i poremećajima, potreban je individualan pristup u tretmanu.

Konačnu dijagnozu cerebralne paralize postavlja neuropedijatar i/ili fizijatar.

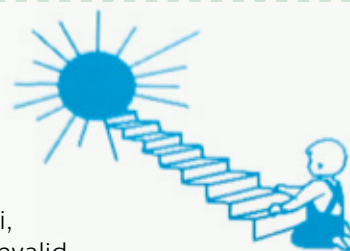
Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom, tradicionalno se održava 05. svibnja. Ove godine je 24. obljetnica i posvećena je temi odmora od skrbi kao razvoja nove inovativne socijalne usluge.

Prema zadnjim službenim podacima Izvješća o osobama s invaliditetom iz rujna 2023. godine, u Republici Hrvatskoj, živi 657.791 osoba s invaliditetom koje čine 17,0 % ukupnog stanovništva. Od ukupnog broja osoba s invaliditetom, osobe s ce-

rebralnom paralizom i ostalim paralitičnim sindromom čine 4,08 % odnosno 26.852 osoba. U Zadarskoj županiji, živi 22.255 osoba s invaliditetom. Od tog ukupnog broja 968 njih su osobe s cerebralnom paralizom i ostalim paralitičnim sindromima.

U praksi se pokazalo da postojeće institucionalne i izvaninstitucionalne socijalne usluge za OSI nisu dostupne razmjerno stvarnim potrebama OSI. Stoga je važna uspostava sustava potpore osobama koje brinu o osobama s najtežim invaliditetom. Kao jedno od rješenja ovog problema bilo bi upravo razvoj nove inovativne socijalne usluge, a to je Odmor od skrbi. U skladu sa strateškim dokumentima i nacionalnim planovima Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava obitelji i socijalne politike dalo je najavu novog poziva natječaja „Inovativne socijalne usluge - odmor od skrbi (pilot projekt)“, s ciljem prevencije institucionalizacije kroz osiguravanje odmora od skrbi za osobe koje skrbe o članu obitelji koji je potpuno ovisan o njihovoj pomoći i njezi.

Sukladno tome CILJNE SKUPINE bile bi: Osobe koje imaju priznato pravo na status roditelja/njegovatelja/njegovateljica za skrb o djetetu/djeci s teškoćama ili osobi/osobama s invaliditetom.

5. svibanj NACIONALNI DAN OSOBA S CEREBRALNOM PARALIZOM

Odmor od skrbi treba uključivati:

Skrb kod kuće –programi čuvanja

Dnevnu skrb izvan kuće –dobne i/ili interesne grupe, grupe za igru, klubove izvan škole, vikendom, tijekom školskih praznika

Kratki odmor preko noći –noćna usluga njege/čuvanja ako je potrebno

Podršku specijaliziranih centara –centri u zajednici, posebne jedinice u zdravstvenim ustanovama

Sheme obiteljskih veza –redovito ili povremeno s drugom obitelji

Usluga se pruža u trajanju od nekoliko sati do nekoliko dana/tjedana.

Trajanje i opseg usluge određuje se prema individualnim potrebama.

Izradu plana i tipa usluge obavlja socijalni radnik u suradnji s osobom koja brine o OSI i osobom s invaliditetom.

Usluga treba biti dostupna i u izvanrednim situacijama u kojima se nađu OSI.

Pružatelji usluge mogu biti:

- stručni mobilni timovi (socijalni radnik, psiholog, edukacijski rehabilitatori dr.)
- asistivni tim (asistent, njegovatelj, spec. da-dilja)
- centri za pružanje usluga u zajednici
- ustanove socijalne skrbi
- zdravstvene ustanove
- udruge osoba s invaliditetom
- drugi licencirani pružatelji usluge

ZAKLJUČAK:

Nužna je uspostava sustava podrške razmjerno stvarnim potrebama OSI i osobama koje o njima brinu.

Potrebno je organizirati stručne timove i centre za pružanje usluga u zajednici

Financiranje putem usluga socijalne skrbi, zdravstvenog osiguranja, inkluzivnog dodatka, direktno plaćanje usluge

Izbjeći nepotrebnu birokraciju i zadiranje u živote obitelji u kojima postoji jednostavna potreba za odmorom od skrbi

Osigurati da se utvrđene potrebe osobe s težim invaliditetom pravilno zadovolje kroz pružanje usluga, štiteći i promičući njihovu dobrobit.

Definirati sustav evaluacije osiguranih usluga i dobivene podrške.

Jedinstven sam zato što...

#UNIQUELYCP

SVJETSKI DAN CEREBRALNE PARALIZE 06. LISTOPADA

Ove godine obilježavanju svjetskog dana cerebralne paralize smo pristupali na malo drugačiji način. Priključili smo se svjetskoj kampanji #UniquelyCP koja je bila fokusirana na osnaživanje osoba s cerebralnom paralizom, njihovih članova obitelji, podupiratelja i prijatelja da podijele priče o svojim postignućima i strastima, da pokažu svima na koji način cerebralna paraliza čini svakoga od njih jedinstvenim. Kampanjom se također željelo educirati širu javnost, suzbiti stereotipe, te promi-

cati inkluziju u zajednici. Kako bi poruka ove kampanje dospjela do što većeg broja ljudi svi oni koji su sudjelovali u kampanji su koristili #UniquelyCP hashtag za dijeljenje svojih videozapisa, slika i priča.

Ovoj globalnoj priči, kao zaštitna lica naših članova i svih drugih osoba s cerebralnom paralizom koje žive u našoj zajednici, priključili se i Antonio i Nikola predstavivši sebe javnosti na našim mrežnim stranicama te mrežnim stranicama Hrvatskog saveza udruga dječje i cerebralne paralize. Ova dva mla-

da čovjeka su svojim trudom i radom postigli puno toga, Antonio radi u gradskoj knjižnici, piše i kroz svoje emisije i osvrte govori o temama bitnim za osobe s invaliditetom. Nikola studira, vodi svoj blog i piše knjige. Obojica su jedinstveni u svom suživotu sa cerebralnom paralizom. Svojim primjerom su htjeli poručiti svima, a naročito osobama s cerebralnom paralizom da budu ponosni na sebe, hrabri i da žive punim plućima u punom sjaju svoje jedinstvenosti!

I VAŠE JE MIŠIĆ

ŠTO SU NEUROMUSKULARNE BOLESTI?

Mišićna distrofija (MD) i neuromuskularne bolesti (NMB) su vrlo heterogena skupina bolesti (ima ih preko 90 vrsta od kojih mnoge imaju podvrste – ukupno se procjenjuje na preko 500 oblika). Obično su genetski uzrokovane, a glavne karakteristike su im progresivan tijek slabosti i gubitak snage mišića.

TEŠKOĆE KOJE MD I NMB IZAZIVAJU

Gubitak snage mišića i progresija bolesti dovodi do brojnih drugih **sekundarnih teškoća** kao što su smanjenje elastičnosti mišića, skraćivanje tetiva, smanjenja opsega pokreta zglobova, deformacija kralježnice u vidu skolioza, znatno narušene funkcije disanja što je zbog brojnih infekcija najčešći uzrok smrti, zatim sve većih teškoća srčane funkcije i općenito teškoća u provedbi aktivnosti samostalnog života.

PRUŽANJE PODRŠKE OSOBAMA S MD I NMB

S obzirom na širok spektar bolesti i velik broj teškoća do kojih dovode, MD i

NMB zahtijevaju **multidisciplinarnu skrb i podršku** uz individualiziran pristup i poštivanje odluka i želja osoba s MD i NMB. Za adekvatno pružanje podrške jako je značajan prijenos, razmjena i dostupnost informacija između svih dionika – brojnih zdravstvenih struka, uključujući i stručnjake mentalnog zdravlja, ali i pružatelja psihosocijalne podrške, obrazovnog sustava, sustava zapošljavanja, osobne asistencije, unapređenje pristupa društvenim aktivnostima...

POSTOJE LI POMACI U LIJEČENJU I REHABILITACIJI?

Zadnjih godina došlo je do **pomaka u liječenju** uslijed pojava novih (prvih) lijekova, osobito za tretman spinalne mišićne atrofije koji su značajno promijenili tijek bolesti. Usprkos tome, **redovno provođenje rehabilitacijskih postupaka i vježbanje i dalje se smatra ključnim za održavanje, pa i unapređenje funkcionalnog statusa**, osobito s obzirom da lijekovi ne liječe bolest u potpunosti već usporavaju njenu progresiju.

Izazovi kreću od početka, od postavljanja same dijagnoze jer se često ne utvrdi točan oblik bolesti zbog čega nije moguće pravovremeno primijeniti pravu terapiju, a progresija je brza i nepovratna. Nužno je **uvesti novorođenački skrining za više NMB** kako bi se omogućilo što ranije otkrivanje kao što je to u Hrvatskoj od prošle godine slučaj za spinalnu mišićnu atrofiju.

STAZAMA BUDUĆNOSTI

Savez društava distrofičara Hrvatske (SDDH) i 27 udruga članica, među kojima je i naša udruga, i ove godine su ujedinjeni i sukladno dugogodišnjoj tradiciji organiziraju i podržavaju aktivnosti, događanja, okupljanja na kojima će javnost, sugrađane, lokalnu i nacionalnu zajednicu upoznati sa snagom i djelovanjem na unapređenju kvalitete življenja osoba s MD.

Zajednički trud i uspjeh u pružanju podrške osobama s MD kroz različite programe i aktivnosti, kao i u rješavanju brojnih društvenih izazova u zajednici te kreiranju politika od značaja za

osobe s invaliditetom, na lokalnoj i nacionalnoj razini, **nastoje posebno učiniti vidljivim i prepoznatljivim** provedbom **Kampanje obilježavanja 21. svibnja – Nacionalnog dana osoba s neuromuskularnim bolestima pod sloganom „I VAŠE SRCE JE MIŠIĆ“**. U skladu s tim, putem medija su pozvani svi građani, a naročito osobe s neuromuskularnim bolestima da obilježe ovaj dan izlaskom na svježi zrak u vidu lagane šetnje, trčanja ili bilo kojeg drugog oblika rekreacije sukladno svojim mogućnostima te u korist zdravlja.

Mediji su važna karika lanca solidarnosti, humanosti i promicanja pozitivnih društvenih vrijednosti te zahvaljujemo na podršci i doprinosu senzibilizaciji javnosti za potrebe i mogućnosti osoba s MD i NMB.

Obilježavajući Nacionalni dan osoba s neuromuskularnim bolestima u 2024. budimo solidarni prema zajednici, odgovorno brinimo o zdravlju te nastavimo rasti pružajući vrijednosti korisnicima i društvu – za zajednički uspjeh!

Obilježavanje 7. rujna - Svjetskog dana svjesnosti o DMD 2024

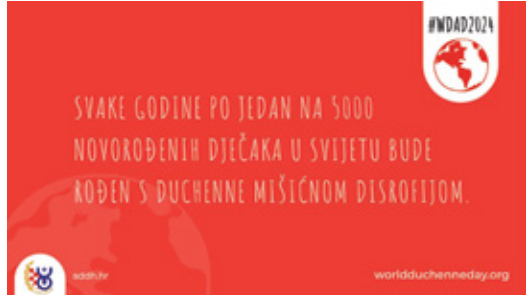
U drugu tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar se i ove godine priključila Savezu društava distrofičara Hrvatske (SDDH) u globalnoj kampanji obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji (DMD) koju 7. rujna provodi World World Duchenne Organization (WDO) – odnosno Svjetska organizacija osoba s DMD.

Ovogodišnja tema Svjetskog dana svjesnosti o DMD je bila „Podigni svoj glas za Duchenne“. Njome se željela naglasiti važnost jačanja glasa za zagovaranje prava, uključenosti i dobrobiti osoba s DMD s ciljem stvaranja društva koje pruža jednake mogućnosti za sve. Posebno značajna

za ovogodišnje obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o DMD je činjenica da se održavalo pod pokroviteljstvom Europskog parlamenta po prvi put otkad su Ujedinjeni narodi (UN) dan 7. rujna službeno proglasili kao Svjetski dan svjesnosti o DMD pri čemu je UN pozvao sve države članice i druge međunarodne i regionalne organizacije, kao i civilno društvo da obilježe ovaj dan.

U skladu s navedenim, našim dragim sugrađanima, htjeli smo ukazati na nekoliko činjenica o DMD-u kroz seriju kartica „Jeste li znali?“ koje smo objavili na našim društvenim mrežama i službenoj internetskoj stranici zajedno sa poveznicama na dokumentarni film

„Podigni svoj glas za Duchenne“ koji je premijerno bio prikazan na mrežnim stranicama World Duchenne Organisation. Također smo uputili i par riječi lokalnim medijima s ciljem podizanja svjesnosti lokalne zajednice vezano za Duchenne mišićnu distrofiju. U tom duhu, bilo nam je iznimno zadovoljstvo podržati DMD Hrvatska u obilježavanju Dana svjesnosti o Duchenne mišićnoj distrofiji. Bilo je to ugodno druženje s predstavnicima DMD Hrvatska i našim dragim sugrađanima koje je započelo na Narodnom trgu 07. rujna 2024., a potom se nastavilo kroz druženje na radijskim valovima Radija Zadar.

Dani otvorenih

Povodom Dana otvorenih vrata udruga 2024. koji se ove godine održavaju u razdoblju od 06. lipnja do 08. lipnja 2024. godine Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar zajedno sa suradnicima je u četvrtak, 6. lipnja 2024. godine, s početkom u 10:00 sati započela obilježavanje s aktivnostima koje imaju za cilj podizanje svijesti o pravima i potrebama osoba s invaliditetom te promicanje njihove inkluzije u društvu.

Obilježavanje je započelo u 10:00 sati okruglim stolom na temu „Problematika osoba s invaliditetom u turizmu“. Isti se održao u prostorima Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar. U diskusiji su sudjelovali: direktorica TZ grada Zadra, gospođa Iva Bencun, zamjenica direktorice Turističke zajednice Zadarske županije, gospođa Ina Sikirić Ivčić, predstavnik Ceha ugostitelja, gospodin Robert Kovačević, predstavnik Ceha turističkih vodiča, gospodin Vjekoslav

Valčić, predstavnici Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar, gospođa Željko Županović, Filip Jadrijević i Ivan Anušić, predstavnici Udruge slijepih Zadarske županije, gospođa Marija Komgura i gospodin Josip Laća, te predstavnik Udruge osoba oštećenog sluha Zadar, gospodin Miki Savić. Tijekom rasprave se otvorilo puno tema.

Zaključak Okruglog stola je da bi bilo potrebno izraditi vodič u sklopu kojeg bi bile označene rute, kulturni, sakralni, ugostiteljski i drugi objekti i plaže prilagođeni osobama s invaliditetom koji bi bio dostupan turistima i vodičima.

Dovršetakom kapitalnih projekata Grada Zadra, poput uređenja Bedema zadarskih pobuna (Muraj) i preuređenja Obale kralja Petra Krešimira IV (popularne zadarske Rive), otvorit će se cjelovit prostor za neometan kružni obilazak Poluotoka. No, kako bi ruta bila potpuno cjelovita, preostaje urediti još

vrata udruga 2024.

i jedinu preostalu neprohodnu točku kraj Kopnenih vrata (Foša).

U planu je nastavak pregovora s predstavnicima lokalne vlasti vezano za postavljanje taktilnih traka za slijepo i slabovidne osobe, postavljanje novih te sanacija postojećih zvučnih semafora, te postavljanje digitalnih interaktivnih ploča.

Predloženo je i postavljanje glasovnog označavanja/najave autobusnih postaja u autobusima za lakše snalaženje kako slijepim i slabovidnim osobama općenito tako i turistima.

Ustanovljeno je da je potrebna bolja kontrola pristupačnosti objekata za osobe s invaliditetom i njihove usklađenosti sa zakonskom regulativom.

U konačnici dogovoreno je da će se raditi na organizaciji sličnih sastanaka na kojima bi se predlagala konstruktivna rješenja

vezano za problematiku osoba s invaliditetom u turizmu te sastavljali planovi i prijedlozi projekata i programa za rješavanje istih.

U nastavku obilježavanja sa svrhom osvještavanja javnosti vezano za sposobnosti osoba s invaliditetom, njihovu inkluziju u društvo te s ciljem poticanja zajedništva i suradnje među različitim dionicima društva, u 16:00 sati na Trgu Petra Zoranića, Turistička zajednica grada Zadra, Sunset Sports Media Festival i Košarkaški klub osoba s invaliditetom Zadar, organizirali su utakmica 3x3. S igračima KKOI Zadar, vještinu igranja košarke u kolicima odmjerili su bivši profesionalni košarkaši: Damjan Rudež, direktor Sunset Sports Media Festivala, Tonči Jerak, predsjednik Sportskog akademskog saveza Sveučilišta u Zadru te igrač novog hrvatskog prvaka KK Zadra Krševan Klarica.

Održana akcija pregleda Europske parkirališne karte

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je u suradnji s PU Zadarskom organizirala akciju pregleda Europske parkirališne karte s ciljem osvještavanja i educiranja građana o pravilnom načinu korištenja iste. Akcija je održana 21. svibnja 2024. na području Ulice obitelji Stratico, te Poljane Zemaljskog Odbora.

Predstavljanje kampanje "Želiš li se mijenjati za mjesto"

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je 21. svibnja 2024. godine podržala Kampanju "Želiš li se mijenjati za mjesto". Kampanja je inicirana od strane gđe Dore Čolaković i komunalne tvrtke Split Parking i provedena je prvo u Splitu pa onda i u 13 gradova u Hrvatskoj. Na inicijativu Sportskog saveza osoba s invaliditetom Grada Zadra u suradnji s Košarkaškim klubom osoba s invaliditetom te uz potporu Grada Zadra, odnosno Obala i lučice gradskog komunalnog poduzeća i Upravnog odjela za komunalnu djelatnost i zaštitu okoliša Grada Zadra, pristupilo se realizaciji ove kampanje. Cilj projekta odnosno

kampanje je podizanje svijesti o poštivanju parkirnog mjesta za osobe s invaliditetom, a dugoročni cilj je izmjena Pravilnika o znaku pristupačnosti te promjena nadležnosti kako bi se sankcioniranje zloupotrebe istoga lakše primjenjivalo. U skladu s tim postavljeno je deset dopunskih ploča na prometne znakove postavljenih na deset različitih lokacija. Na dopunskim pločama su fotografije osoba s invaliditetom i moto kampanje "Želiš li se mijenjati za mjesto". Jedna od tih lokacija je prostor ispred službenih prostorija Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar.

Edukacija o projektu „Unaprjeđenje sustava korištenja prava osoba s invaliditetom u području mobilnosti“

Zadarska županija u suradnji sa Agencijom za komercijalnu djelatnost (AKD) organizirala je edukaciju „Unaprjeđenje sustava korištenja prava osoba s invaliditetom u području mobilnosti“, čiji je korisnik Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a Agencija za komercijalnu djelatnost (AKD) partner. Spomenuta edukacija se održala 3. lipnja 2024. u Providurovoj palači na adresi Poljana Šime Budinića 3. Cilj edukacije je bio približavanje projekta i njegovih elemenata (informacijski sustav, javne isprave) osobama s invaliditetom. Prisutnima su predočene Nacionalna i Europska iskaznica te Europska parkirališna karta za osobe s invaliditetom. Detaljno su objašnjeni svi elementi kompleksnog IT sustava. Nacionalnom iskaznicom za osobe s invaliditetom

ostvaruju se povlastice u četiri područja - željezničkom i pomorskom putničkom prijevozu, pri korištenju autocesta i uporabi javnih cesta. Sve osobe koje ostvaruju pravo na Nacionalnu iskaznicu automatski dobivaju i Europsku iskaznicu, kojom im je omogućen jednak pristup pogodnostima u svim državama članicama EU. Pogodnosti uključuju turizam, kulturu (muzeji, kazališta, koncerti) i sport. Europskom parkirališnom kartom za osobe s invaliditetom ostvaruje se pravo na parkiranje vozila kojima se prevoze osobe s invaliditetom na parkirališno mjesto koje je označeno znakom pristupačnosti.

Više informacija o samim iskaznicama i načinu dobivanja istih možete pronaći na mrežnoj stranici <https://mosi.akd.hr/>.

Konferencija o pristupačnom turizmu -TURBO-turizam bez ograničenja

Predstavnici Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar su 08. svibnja 2024. godine sudjelovali na Konferenciji o pristupačnom turizmu -TURBO-turizam koja je bila organizirana od strane Centa za istraživanje, edukaciju i primjenu novih znanja, u prostorima Sveučilišta u Zadru. Konferencija je dio projekta TURBO-turizam bez ograničenja kojeg provodi Centar UP2DATE u partnerstvu s Udrugom Kameleon Sveta Nedjelja, Udrugom turističkih vodiča Donat Zadar i Sveučilištem u Zadru. Nakon pozdravnih govora od strane ravnatelja Uprave za održivi razvoj i konkurentnost turističke destinacije u Ministarstvu turizma i sporta, predstavnici

ka Ministarstva rada mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, pročelnika Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra te prorektora za znanost i informacijsku strukturu Sveučilišta u Zadru, govorilo se na temu „Edukacija OSI u svrhu zapošljavanja i stvaranja radnih mjesta u turizmu“, temu „Glui poduzetnici u turizmu“ kao i o edukativnim digitalnim materijalima studenata Odjela za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Predstavljeni su i rezultati provedbe spomenutog projekta. Podijeljene su i potvrde o sudjelovanju na projektu te potvrde o završenoj edukaciji o načinima prezentacije stručnog znanja osobama s invaliditetom.

OBILJEŽAVANJE EUROPSKOG TJEDNA MOBILNOSTI OD 16. DO 22. RUJNA

Europski tjedan mobilnosti održava se svake godine od 16. do 22. rujna. Ova europska inicijativa usmjerena je na poticanje gradskih sredina na uvođenje i promicanje održivih prijevoznih sredstava kao i na pozivanje ljudi da se što više okrenu alternativama vožnji automobilom. **Ovogodišnji slogan** obilježavanja Europskog tjedna mobilnosti je **“Zajednički javni prostori”** kojim se nastoji naglasiti važnost kvalitetnog organiziranja javnih prostora odnosno ulica, trgova, parkova šetnica i sl., važnost ravnopravnog korištenja zajedničkih javnih prostora. To podrazumijeva osiguranje sigurnosti pješaka, osoba u invalidskim kolicima i biciklista. Sigurnijim, pristupačnijim i kvalitetnijim javnim prostorima doprinosi se ugodnijem životu u zajednici kao i aktivaciji iste, a stanovnike se potiče na korištenje aktivnijih oblika kretanja poput bicikliranja i hodanja.

U skladu s navedenim, **ciljevi** ovogodišnjeg Europskog tjedna mobilnosti su: Pobol-

jšanje kvalitete urbanog života i promicanje infrastrukture usmjerene na ljude. Upotpunjavanje druge inicijative EU-a, kao što su REPowerEU i Europski zeleni plan. Lakša uporaba ekoloških načina prijevoza te promicanje promjena u ponašanju putem osiguravanja prikladne infrastrukture, mreža, uvjeta i odredišta za aktivnu mobilnost i javni prijevoz.

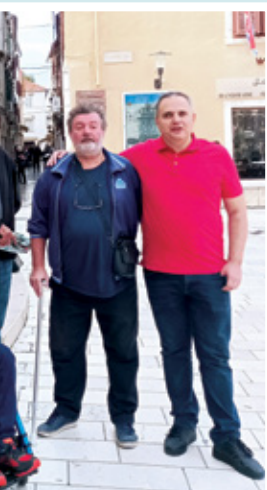
Sukladno spomenutim ciljevima **Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar** je pod motom **„Kroz javne prostore bez barijera“** organizirala **mapiranje arhitektonskih prepreka u kretanju osoba s invaliditetom**. Spomenuta inicijativa odvila se 18. rujna 2024. u

razdoblju od 10:00 do 12:00 sati na Narodnom trgu. Tom prilikom naši sugrađani su imali mogućnost na karti grada označiti lokacije prepreka na koje nailaze prilikom kretanja, naročito na javnim prostorima. Cilj ove inicijative je lociranje i uklanjanje arhitektonskih barijera u kretanju osoba u invalidskim kolicima, teže pokretnih osoba, roditelja s dječjim kolicima, a u konačnici doprinošenje ugodnijem životu u zajednici svim njenim žiteljima. Zahvaljujemo se našim dragim sugrađanima koji su sudjelovali u ovoj inicijativi, te kolegama iz Udruge Slijepih Zadarske županije i predstavnicima medija koji su podržali ovu inicijativu.

Sastanak vezano za strategiju zapošljavanja OSI

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je 27. ožujka 2024. godine sudjelovala na sastanku vezano za temu zapošljavanje osoba s invaliditetom kao i pripreme Socijalnog plana Zadarske županije. Na sastanku su se našli predstavnici POSI-a, predstavnici Zadarske Županije i Grada Zadra, predstavnici lokalnih udruga osoba s invaliditetom, predstavnici Sveučilišta u Zadru, predstavnici Poljoprivredne, prehrambene i veterinarske škole Stanka Ožanić, te predstavnici Centra za pružanje usluga u zajednici Mocire. Na sastanku se raspravljalo o trenutnoj situaciji glede broja zaposlenih osoba s invaliditetom na području Zadarske županije, načinima poboljšavanja situacije, na koji način bi civilni sektor mogao doprinijeti zapošljavanju osoba s invaliditetom i slične teme.

RADIONICA „POTICAJI I BENEFITI ZAPOŠLJAVANJA OSOBA S INVALIDITETOM“

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom u suradnji s Društvom oboljelih od multiple skleroze Zadarske županije organizirali su korisnu radionicu na temu: Poticaji i benefiti zapošljavanja osoba s invaliditetom. Predstavnici UTI-ZADAR su bili jedni od sudionika spomenute radionice koja se održala u 13. lipnja 2024. godine u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice Zadar. Uz organizatore izlagači su bili i predstavnici HZZ-a, Centra za profesionalnu rehabilitaciju Zagreb te Centra za profesionalnu rehabilitaciju Split.

U sklopu radionice raspravljalo se o sli-

jedećim temama: Koji su izazovi i mogućnosti u zapošljavanju i radu osoba s invaliditetom iz pozicije poslodavaca i osoba s invaliditetom; Zašto je za podizanje konkurentnosti važno zapošljavati osobe s invaliditetom; Kakvi poticaji su osigurani i kako ih ostvariti; Kakve su mogućnosti za radnike kod kojih dođe do smanjenja radnih sposobnosti; Kako ispuniti kvotu, dobiti novčanu nagradu i što su to zamjenske kvote; Što poslodavci i osobe s invaliditetom mogu očekivati od centara za profesionalnu rehabilitaciju i slične teme.

Sastanak s dionicima u procesu transformacije Centra za pružanje usluga u zajednici Zemunik

Predstavnici Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar su 15. svibnja 2024., u prostorima Centra za pružanje usluga u zajednici Mocire, prisustvovali na Sastanku

s dionicima u procesu transformacije Centra za pružanje usluga u zajednici Zemunik.

Centar je u procesu deinstitucionalizacije, pre-

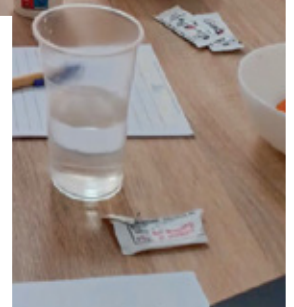
venције institucionalizacije i transformacije ustanova koje pružaju uslugu smještaja, a s ciljem smanjenja broja korisnika na smještaju u institucijama. Sastanak je održan

u svrhu analize socijalnih potreba na razini lokalne zajednice i Županije. U fokusu sastanka je bio osvrt dionika na raširenost potreba u odnosu na kapacitete za pružanjem socijalnih usluga osobama s invaliditetom i drugim korisničkim skupinama od posebnog interesa za zajednicu i Županiju te na relevantne strateške dokumente na nacionalnoj razini. Naglasak je bio i na prepoznavanju uloge i doprinosa Ustanove jačanju mreže socijalnih usluga i kvaliteti života u zajednici te uspostava suradničkog odnosa s dionicima u navedenom procesu.

Skupna regionalna radionica za udruge članice Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize i Saveza društava distrofičara Hrvatske s područja južne i gorske Hrvatske

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar sudjelovala je na Skupnoj regionalnoj radionici za udruge članice Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize i Saveza društava distrofičara Hrvatske s područja južne i gorske Hrvatske koja je održana u petak, 20. rujna 2024., u razdoblju od 10:00 do 14:00 sati, u Trogiru (Franje Tuđmana 18 - prostori Udruge tjelesnih invalida TOMS Trogir). Spomenuta radionica organizirana je u sklopu provedbe Nacionalne sustavne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva. Teme radionice su bile: Vertikalna i horizontalna povezanost udruga; Suradnja s lokalnom zajednicom u cilju provođenja UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom; Osvrt na nove propise i projekte; Djelovanje udruga u novim okolnostima kao pružatelja usluga; Izazovi i prijedlozi predstavnika udruga.

Druga regionalna radionica za članice HSUTI-a s područja Dalmacije

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je bila domaćin Druge regionalne radionice za članice HSUTI-a koja se održala 10. lipnja 2024. Organizator iste je bio Hrvatski savez udruga osoba s invaliditetom. Teme o kojima se raspravljalo tijekom radionice su: organizacijska struktura rada u udrugama osoba s invaliditetom, standardi kvalitete socijalnih usluga, komunikacija, aktivno slušanje, praktična primjena novih zakona: Zakona o povlasticama u prometu, Zakona o osobnoj asistenciji, Zakona o inkluzivnom dodatku, te korištenje sustava financijske podrške.hr u dijelu koji se odnosi na izvještavanje.

6. ZADARSKI MS ĐIR

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je 29. svibnja 2024. godine sudjelovala u 6. ZADARSKOM MS ĐIRU održanom uoči Svjetskog dana multiple skleroze s ciljem podizanja razine svijesti lokalne zajednice te naglašavanja važnosti brige o vlastitom zdravlju putem tjelesne aktivnosti. Organizator događanja je bilo Društvo oboljelih od multiple skleroze Zadarske županije. Okupljanje je započelo na ulazu ŠC Višnjik, a potom se krenulo u rekreacijsku šetnju po stazama u sklopu rekreacijskog dijela Centra. Điru su se pridružili i građani, te predstavnici civilnog društva kao i predstavnici lokalne i regionalne vlasti.

Proslava 33. rođendana DV Latica i Svjetskog dana osoba s invaliditetom

Predstavnici Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar su bili dio vesele proslave 33. rođendana Dječjeg vrtića Latica, a ujedno i Svjetskog dana osoba s Down sindromom, 21. ožujka 2024. godine. Uz veselu dječicu, roditelje i djelatnike vrtića događanju su prisustvovali i predstavnici lokalne i regionalne vlasti te predstavnici medija.

14. Humanitarni plivački maraton za osobe s invaliditetom "SRCEM PROTIV BARIJERA RAB 2024"

U druga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je i ove godine sudjelovala u tradicionalnom humanitarnom plivačkom maratonu na Rabu koji se odvio u nedjelju, 25. kolovoza 2024. Četrnaesti put zaredom okupilo se veselo i entuzijastično društvo i otplivalo maraton za osobe s invaliditetom „Srcem protiv barijera“ šireći zajedno poruku jednakih mogućnosti za sve. Prema riječima Krešimira Butkovića, začetnika ovoga događanja: "Zapinili smo more i tako skrenuli pozornost na jednakost svih svih ljudi u moru i težnju da istu doživimo i u društvu u kojem živimo; lišenom arhitektonskih zapreka, predrasuda i selektiranja. Biti jednak, slobodan, ravnopravan u primanjima te prihvaćen od društva moralno je polazište kako pojedinca tako i svih nas, stoga, zapinimo opet more jednakih mogućnosti!"

Obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa

Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije Zadar je i ove godine sudjelovala u obilježavanju Međunarodnog dana bijelog štapa kojeg sad već tradicionalno organizira Udruga slijepih

Zadarske županije. Kao i obično obilježavanje tog dana organizirano je u obliku neformalnog okruglog stola. Druženje se održalo u prostorijama Udruge slijepih Zadarske županije,

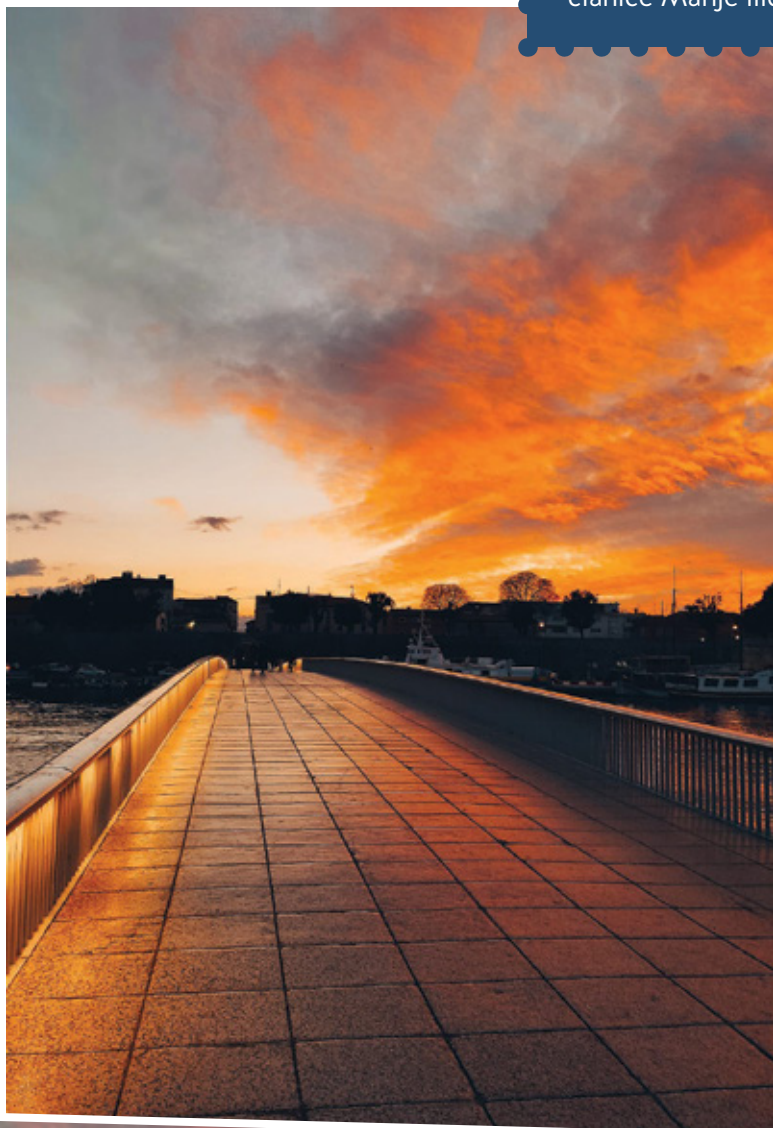
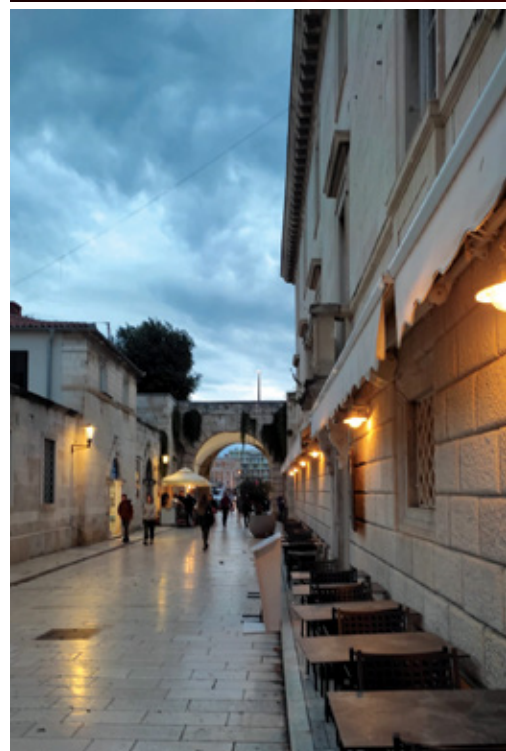
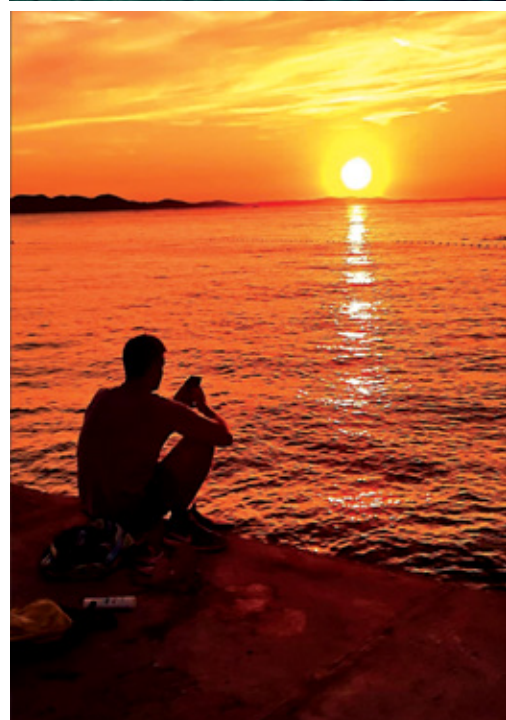
dana 15. listopada 2024.

U fokusu obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa bili su: senzibilizacija i osvješćivanje javnosti o važnosti kvalitetne primjene i provedbe Zakona o osobnoj asistenciji i preventabilnim sljepočama. Cilj ovog okruglog stola je bio suradnike (i širu javnost putem medija), između ostalog upoznati i s izazovima s kojima se svakodnevno susreću slijepi i slabovidne osobe, kao i načinima pristupa i komunikacije osobama s ovim osjetilnim invaliditetom.

Stvaralaštva i postignuća članova UTI Zadar

Fotografije naše
članice Marije Ilić

Antonio Milanović - priručnik Svijet se vrti oko OSI

Naš cijenjeni član, gospodin Antonio Milanović je 12. siječnja 2024. godine javnosti predstavio svoj priručnik „Svijet se vrti oko OSI“. Više o priručniku možete pročitati u osvrtu samog autora u narednim recima:

Knjiga je iskustveni priručnik za osobe s invaliditetom i o njima, koja sadrži zbirku tekstova o još uvijek aktualnim temama koje muče OSI kao što su prilagođenost cesta, sustav socijalne skrbi, institucionalizacija OSI, stanje u domovima, seksualnost, zašto je teško imati vezu s OSI, školovanje i obrazovanje, osobna asistencija te brojne druge.

Priručnik se sastoji od dva dijela, prvi dio su aktualne teme u kojima iz osobnog iskustva progovaram na određene teme, a drugi dio knjige sastoji se od dijelova iz intervjua koje su OSI dali meni na portalu TRIS u kolumni koja traje skoro pet godina, a zove se Wheels on fire . U njima sa sugovornicima također raspravljam o temama s kojima se OSI svakodnevno bore. Knjiga prvenstveno posvećena OSI, ali i njihovim roditeljima kako bi se što bolje mogli informirati o stvarima

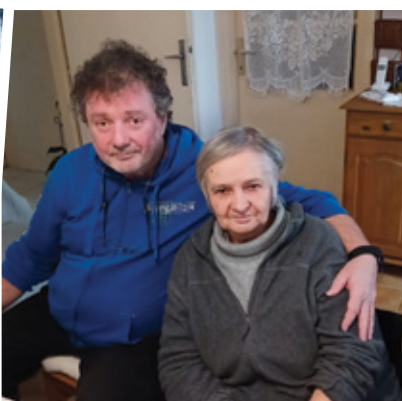
s kojima se suočavaju kao OSI ili roditelji takvih osobe.

Neki od savjeta koje ovaj priručnik želi promicati te zašto je on važan, kako za osobe s invaliditetom tako i za sve ostale:

1. Invaliditet nije identitet – invaliditet je stanje, ne čini neku osobu boljom ili lošijom, ne određuje osobu
2. Osobe s invaliditetom zaslužuju svoje mjesto pod suncem – osobe s invaliditetom zaslužuju živjeti život kao i svi drugi, imati posao, vlastiti dom, putovati itd.
3. Osi se trebaju boriti za svoja prava – osi trebaju se više angažirati za boljitak svoje budućnosti
4. Osi zaslužuju iste mogućnosti – osobe s invaliditetom zaslužuju više prilika da dokažu što sve mogu i koje sposobnosti imaju
5. Bolji život osoba s invaliditetom treba biti prioritet - osobe s invaliditetom zaslužuju živjeti kvalitetnim život u kojemu će imati sve ono što im

je potrebno da se osjećaju kao ravnopravni članovi društva.

Ovaj priručnik je namijenjen svakom tko zna i svjestan je da invaliditet nije ničiji identitet!

Posjet članovima UTI-ZADAR

I ove godine smo posjetili neke od naših teže pokretnih članova. Ovaj put je putovanje bilo nešto kraće jer smo se držali našeg Zadra i Bibinja. Ovom prilikom zahvaljujemo se na gostoprimstvu i radujemo se novim druženjima u idućoj godini.

Partnerstvo u sklopu Programa Klubovi korisnika-Klub Aktiv

Partnerstvo u sklopu Programa Klubovi korisnika-Klub Aktiv se nastavlja. Naša vesela druženja u sklopu Kluba Aktiv Zadar su se odvijala i ove godine u vidu kreativnih i sportsko-rekreativnih aktivnosti, Kluba čitatelja, druženja uz društvene igre i sl. Ako želite i vi postati dio naše vesele ekipe slobodno nas kontaktirajte.

Prijateljski turnir u šahu

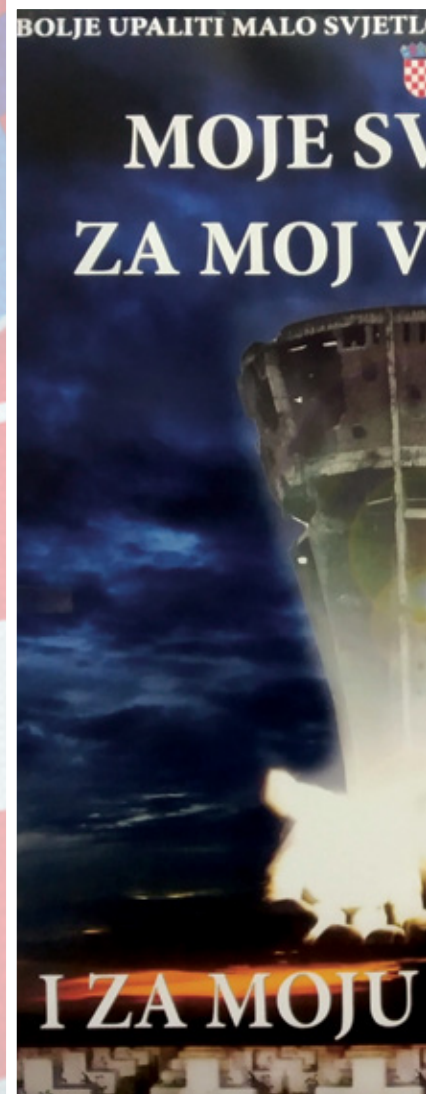
Naše druženje s veselom ekipom iz Srednjoškolskog đakčkog doma Zadar se nastavlja dalje. Ove godine ukrstili smo snage u šahu. Prijateljski šahovski turnir odigrali smo u prostorima Doma.

Obilježavanje Dana Domovinskog rata,

Povodom Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata, Vukovara i Škabrnje, 18. studenog 2024. godine okupili smo se na Narodnom trgu i zajedno sa svojim dragim prijateljima iz Srednjoškolskog đačkog doma Zadar i sugrađanima zapalili lampione u čast svim stradalima.

Spomenična sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje

KONTAKT

Udruga Tjelesnih Invalida Zadarske Županije Zadar

Ulica obitelji Stratico 1

Tel/fax:+38523/213-885

E-mail: uti-zadar@zd.t-com.hr